

Redegjørelse etter åpenhetsloven for Fredrikstad Energi konsern 2023

Redegjørelse etter åpenhetsloven for Fredrikstad Energi konsern

Generell beskrivelse av organisering, driftsområdet, retningslinjer og rutiner

«Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold» (åpenhetsloven) trådte i kraft 01.07.2022 med første frist for rapportering pr. 30.06.2023.

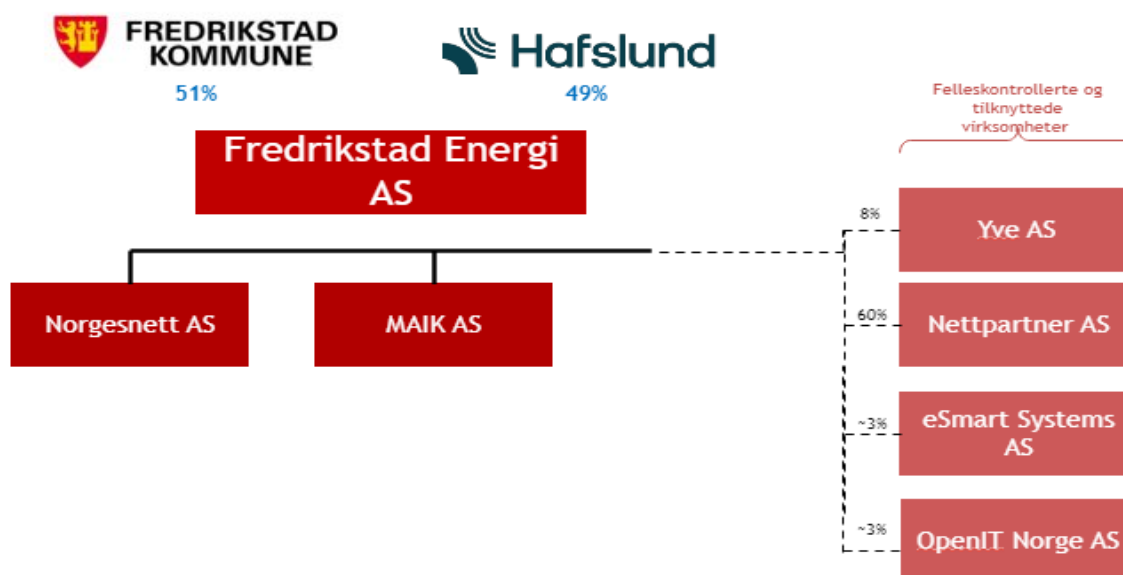
Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon og levering av varer og tjenester.

Loven stiller krav om at det skal gjennomføres aktsomhetsvurderinger av egen virksomhet, leverandører og forretningspartnere. Denne rapporten gir en felles redegjørelse for Fredrikstad Energi konsernets aktsomhetsvurdering. Rapporten omhandler morselskapet Fredrikstad Energi AS, og datterselskapene Norgesnett AS og MAIK AS, som begge er 100 % eiet av Fredrikstad Energi AS.

Om Fredrikstad Energi

Fredrikstad Energi er organisert som et konsern med Fredrikstad Energi AS som morselskap.

Fredrikstad kommune eier 51 % og Hafslund 49 % av konsernet. Figuren nedenfor viser hvilke selskaper Fredrikstad Energi AS eier helt eller delvis.

Konsernets virksomhet er i hovedsak utvikling og drift av distribusjonsnett gjennom datterselskapet Norgesnett AS og utøvelse av forretningskritiske tjenester innen måling, avregning, fakturering, innfordring og inkasso gjennom datterselskapet MAIK AS.

Om Fredrikstad Energi AS- morselskapet

Morselskapets oppgave er å støtte datterselskaper ved å utføre fellestjenester innen finans, økonomi og regnskap, i tillegg til koordinering av HR- og bærekrafts funksjoner.

Om Norgesnett AS

Norgesnett har gjennom områdekonsesjon ansvaret for drift, vedlikehold og utvikling av det lokale distribusjonsnettet i områdene Askøy, Fredrikstad (ikke Onsøy), Hvaler, Nesodden, Røyken i Asker, Enebakk og Ski i Nordre Follo. Norgesnett har omkring 102 500 nettkunder. Selskapet har, per april 2024, 63 ansatte.

Om MAIK AS

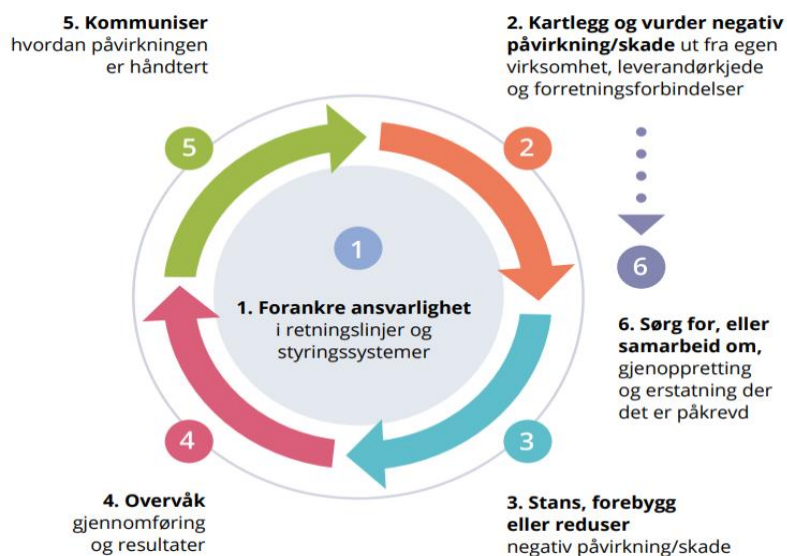
Maik leverer tjenester innenfor måleverdi- og meldingshåndtering, avregning, fakturering, innfordring og inkasso til aktører i energibransjen. Selskapet håndterer om lag 180 000 slutt kunder. Selskapet har, per april 2024, 17 ansatte.

Fredrikstad Energis tilnærming til krav i åpenhetsloven

De mest sentrale kravene i åpenhetsloven er:

- Plikt til å utføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECD's retningslinjer for flernasjonale selskaper
- Plikt til å redegjøre for aktsomhetsvurderinger
- Rett til informasjon – enhver har ved skriftlig forespørsel rett på informasjon om hvordan selskapet utfører aktsomhetsvurderinger
- Krav til hvordan virksomhetens behandling av informasjonskrav håndteres

Sentralt i aktsomhetsvurderinger er hvorvidt Fredrikstad Energi kan knyttes til skade på mennesker, samfunn og miljø. Figuren nedenfor illustrerer prosessen. (Kilde: OECD's veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.)

Fredrikstad Energis arbeid med ansvarlighet

Kjerneverdiene i Fredrikstad Energi er pålitelig, kompetent og fremtidsrettet. Utvikling av bedriftskultur og kompetanse gjenspeiler dette, og de etiske retningslinjene bygger på verdiene. Det er etablert tydelige retningslinjer for ansatte i en felles personalhåndbok, og det er et velfungerende samarbeidsforum med tillitsvalgte.

Fredrikstad Energi med tilhørende datterselskap Norgesnett AS og MAIK AS har et stort ansvar for samfunnsmessige konsekvenser med hensyn til arbeidsforhold og øvrige sosiale forhold i henhold til internasjonale konvensjoner fastsatt av ILO og FN. Ansvarer gjelder for hele verdikjeden og inkluderer leverandører og forretningspartnere.

Likebehandling, mangfold og diskriminering

Fredrikstad Energi skal tilby konkurransedyktig lønn uten å være lønnsledende i de arbeidsmarkedene vi opererer i. Det gjennomføres årlig selskapsvise lønnsforhandlinger. Det er gjennomført sammenligning av lønn for kvinner og menn uten at det er påvist systematiske forhold som gir grunnlag for at det foreligger diskriminering basert på kjønn.

Fredrikstad Energi ønsker som lokal bedrift å ta samfunnsansvar ved å bidra til at flere kommer inn i arbeidsmarkedet. Derfor samarbeider vi med NAV og tilbyr språk- og arbeidstrening.

Ivaretagelse i henhold til Arbeidsmiljøloven

Det er etablert et godt og velfungerende partssamarbeid. Tillitsvalgte blir involvert i endringsprosesser og har jevnlig møter med ledelsen. Fra de ansatte er det valgt to ansattrepresentanter til konsernstyret med to ansatte vararepresentanter.

Overordnet HMS-mål er at alle ansatte skal gå hjem fra arbeidsdagen minst "like hel og blid" som da de kom på jobb. Alle ansatte har helseforsikring, som sikrer rask legebehandling. Vernetjenesten fungerer etter hensikten. Norgesnett har et godt samarbeid med deres bedriftshelsetjeneste.

I 2023 ble det innført et nytt system og nye prosesser for oppfølging av medarbeidertilfredshet. Gjennom ukentlige temperaturmålinger sikres muligheten for hyppig tilbakemelding fra ansatte og ledere. Verktøyet skal bidra til et styrket arbeidsmiljø og gjennom fornøyde medarbeidere sikre bedre måloppnåelse.

Ansvarlighet i forhold til innkjøp av tjenester/produkter

Morselskapet er ansvarlig for innkjøp av administrative systemer, bank- og revisjons tjenester og innkjøp ifm. leie av lokaler, renhold og kantinetjenester. Gjennom en felles innkjøpsavtale kjøper selskapene IT utstyr og driftstjenester.

Norgesnett er den største innkjøperen med utviklings-, drifts- og vedlikeholdsansvar for strømmettet i sine konsesjonsområder. Norgesnett inngår entreprenøravtaler med en rekke aktører, som utfører feltarbeidet i distribusjonsnett. Selskapene ansvarlig gjøres med signerte krav til utførelse og gjennomføring av leveransene.

Norgesnett forholder seg til «Lov om offentlige anskaffelser», og selskapet benytter kvalifikasjonsordningen Achilles til prekvalifisering av leverandører. Kravene til medlemmene i denne ordningen bidrar til å kvalitetssikre at det benyttes pålitelige leverandører som oppfyller høye standarder for blant annet etterlevelse av menneskerettigheter, seriøse arbeidsforhold og sikkerhet.

Innkjøp i MAIK består i hovedsak av fagsystemer som kundesystemløsninger for fakturering av strøm og inkassovirksomhet, betalingsadministrasjons tjenester og ulike konsulenttjenester. MAIK benytter Achilles-ordningen.

Retningslinjer, rutiner og krav

Målsetningen er at aktsomhetsvurderinger og ansvarlighet skal inngå i beslutninger og handlinger. Overordnet sikres dette gjennom felles styrende dokumenter. Det er etablert "Verdigrunnlag og etiske retningslinjer for Fredrikstad Energi-konsernet" og "Retningslinjer for samfunnsansvar", som felles retningslinjer.

Nedenfor er linker til relevante styrende dokumenter:

- [Verdigrunnlag og etiske retningslinjer for Fredrikstad Energi-konsernet](#)
- [Retningslinjer for samfunnsansvar](#)
- [Varslingsplakaten Fredrikstad Energi](#)

Norgesnett har i tillegg følgende styringsdokumenter:

- [Standardbetingelser for totalentrepriser Norgesnett AS](#)
- [Innkjøpspolicy i Norgesnett AS](#)

Aktsomhetsvurderinger og risikoanalyser

Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger står sentralt i åpenhetsloven og Fredrikstad Energi har i 2023 gjennomført prosjektet "Dobbelt vesentlighetsanalyse", som er første fase mot rapportering etter bærekrafts direktivet (CSRD) i 2026. I dette arbeidet er det blant annet identifisert og vurdert negative påvirkninger på egne ansatte og arbeidere i verdikjeden (hos leverandører og forretningspartnere) i tillegg til analyse av risiko. I analysen inngår intervju med interessenter som kunder, ansatte, tillitsvalgte, leverandører og forretningspartnere, samarbeidspartnere, styremedlemmer og eiere. Deres vurderinger og innspill sammenlignes med våre egne vurderinger.

I vurderingen av "negative påvirkninger" rangeres *alvorlighet, omfang, uopprettelighet, tidsaspektet og sannsynlighet* for at det inntreffer. I vurdering av "risikoer" rangeres *økonomisk innvirkning, sannsynlighet og tidshorisont*.

Våre interessenter vurderer arbeidsforhold, helse og sikkerhet for "arbeidere i verdikjeden" som det mest vesentlige i forhold til negative påvirkninger. Dette samsvarer med våre egne vurderinger. Faktorer som påvirker denne risikoen hos leverandører, som utfører arbeid og tjenester for våre selskaper kan oppsummeres som følger:

- ◆ Arbeidets art
- ◆ Arbeidsavtalene til leverandørenes ansatte
- ◆ Arbeidernes sosiale forhold/avhengighet til arbeidsgiver
- ◆ Leverandørenes bruk av underleverandører

Arbeidets art i forhold til risiko for alvorlig skade følges opp kontinuerlig. HMS er et sentralt tema for oppfølging av underleverandører for tilstrekkelig fagkompetanse, sikkerhetstiltak og planlegging av arbeidet, bruk av vikarer/lærlinger og bruk av overtid er viktige for forebyggende skadearbeid. Norgesnett rapporterte tre personskader ifm. "arbeidere i verdikjeden" i 2023, hvorav to skader med sykefravær og en uten sykefravær. Disse tre defineres som atferds hendelser. I tillegg er det rapportert en «HIPO-hendelse» (nær ved hendelse med høyt potensial for alvorlig personskade eller død). Alle skader rapporteres som avvik og behandles både av entreprenørene og Norgesnett. I tillegg rapporteres alle slike hendelser inn til Fornybar Norge, som produserer skadestatistikk.

Ved kjøp av tjenester fra selskap i Norge der ansatte kan ha begrensede norsk kunnskaper og lave krav til fagkompetanse er det viktig å identifisere økt risiko.

Et punkt som vurderes som vesentlig på negative påvirkninger er "Lik behandling og muligheter for alle" hos "arbeidere i verdikjeden". Under dette punktet ligger bl.a. lik betaling for likt arbeid uavhengig av kjønn, ansettelse og inkludering av personer med ulike former for nedsatt funksjonalitet, tilretteleggelse for opplæring og ferdighets utvikling, i tillegg til målsetninger mot vold og mobbing på arbeidsplassen.

Andre forhold som treffer "arbeidere i verdikjeden" gjelder innkjøp av innsatsfaktorer til produksjon og utstyr, IT-Utvikling/tjenester fra leverandører og forretningspartnere i land definert som høyrisikoområder. Det være seg fare for tvangsarbeid, barnarbeid, ikke regulerte arbeidsforhold, ikke akseptabel avlønning, ikke rett til å organisere seg etc. Fredrikstad Energi kjøper ikke tjenester fra disse landene direkte. Vi kjøper utstyr og tjenester gjennom verdikjeder, som forholder seg til et internasjonalt regelverk. Herunder ligger det en risiko for komplekse og uoversiktlige verdikjeder, opprinnelsesland og markedstilgang. Dette stiller krav til vår årvåkenhet og oppfølging av våre avtalepartnere.

Når det gjelder egne ansatte er det særdeles viktig at arbeidsforholdene herunder helse og sikkerhet ivaretas. Sykefravær rapporteres og følges opp. Konsernet rapporterer fravær som IA-bedrift med tydelige regler for hvordan ansatte skal følges opp. Risiko for skader på egne ansatte er lavere, da ansatte i konsernet primært har kontorfunksjoner. Norgesnett har syv ansatte som arbeider fast i felt og ved behov noen flere. I 2023 ble en skade innrapportert. Denne skaden medførte et sykefravær på to uker.

I vurdering av egne ansatte er temaene "trygge arbeidsforhold" og "lik behandling og muligheter" herunder inkludering av ansatte med nedsatt funksjonalitet vesentlige, men risikoen i konsernet vurderes som lav.

Det vises til avsnittet ovenfor "Fredrikstad Energi konsernets arbeid med ansvarlighet" som beskriver hvordan vi ivaretar organisasjonen og ansatte.

Konsernet med datterselskaper gjennomfører løpende virksomhetskritiske risikoanalyser. I konsernets risikorapport vurderes to risikoområder relevant for denne rapporten:

- «Alvorlig ulykke/død» hos egne ansatte, underleverandører eller tredje part. Sannsynligheten vurderes som lav, men konsekvensen dersom det inntreffer er meget høy.
- «Brudd på myndighetskrav» herunder åpenhetsloven, regulering av nettvirksomheten, brudd på GDPR og annet. Sannsynligheten vurderes som lav og konsekvensen som medium dersom det inntreffer.

Vi har en ekstern varslingskanal på våre hjemmesider tilgjengelig for interne og eksterne interessenter. Denne ligger under fane «bærekraft» og temaet «åpenhetsloven».

Felles leverandørundersøkelse

Det er gjennomført en felles leverandørundersøkelse mot utvalgte leverandører til Fredrikstad Energi AS, Norgesnett AS og MAIK AS. Hensikten med undersøkelsen er å få mer innsikt i hvilke rutiner og retningslinjer som leverandørene har på plass for å sikre anstendige arbeidsforhold og menneskerettigheter i egen virksomhet og i deres verdikjeder.

I åpenhetsloven §3d og 3e defineres "leverandør" og "forretningspartner" som følger:

- ◇ Med leverandørkjede menes enhver i kjeden av leverandører og underleverandører som leverer eller produserer varer, tjenester eller andre innsatsfaktorer som inngår i en virksomhets levering av tjenester eller produksjon av varer fra råvarestadiet til ferdig produkt.
- ◇ Med forretningspartner menes enhver som leverer varer eller tjenester direkte til virksomheten, men som ikke er en del av leverandørkjeden.

I leverandørundersøkelsen inngår begge definisjonene beskrevet ovenfor.

I utvalget av respondenter inngår leverandører med omsetningsvolum større enn 100 000 NOK, om leverandøren er nasjonal/internasjonalt og bransjetilhørighet. For Norgesnett er leverandører med størst salgsvolum de mest vesentlige, da disse gir økt mulighet for å påvirke. Vi har valgt bort leverandører, som har respondert tilfredsstillende på tidligere leverandørundersøkelser.

Konsernet har årlig rundt 500 aktive leverandører. Leverandører med omsetning mot våre selskaper fra en mill.kr og mer utgjør om lag 10 % av leverandørbasen, men står for 90 % av det totale kjøp av varer og tjenester i 2023. Vi har ingen kontrakter med leverandører i utviklingsland eller områder kjent som lavkostland.

Tabellen nedenfor viser antall leverandører med omsetning over 100 000 NOK fordelt på bransjer og fordeling på leverandører fra Østfold, Norge/for øvrig og utenfor Norge:

NACE-Kode	Østfold	Norge/for øvrig	Utenfor Norge
JORDBRUK, SKOGBRUK OG FISKE (A)	1	2	
INDUSTRI (C)		1	
ELEKTRISITETS-GASS,-DAMP OG VARMTVANNSFORSYNING (D)	3	2	
VANNFORSYNING, AVLØPS- OG RENOVASJONSVIRKSOMHET (E)		1	
BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET (F)	6	8	
VAREHANDEL, REPERASJON AV MOTORVOGNER (G)		3	
TRANSPORT OG LAGRING (H)		1	
INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON (J)	1	14	
FINANSIERINGS- OG FORSIKRINGSVIRKSOMHET (K)		11	1
OMSETNING OG DRIFT AV FAST EIENDOM (L)	3	7	
FAGLIG, VITENSKAPELIG OG TEKNISK TJENESTEYTING (M)	3	20	2
FORRETNINGSMESSIG TJENESTEYTING (N)	5	20	
UNDERVISNING (P)		1	
KULTURELL VIRKSOMHET, UNDERHOLDNING OG UNDERHOLDNINGSVIRKSOMHET (R)		2	
ANNEN TJENESTEYTING (S)	5	20	
IKKE KATEGORISERT (U)	6	11	
ANTALL TOTALT	160	124	3

Den største kategorien for kjøp er bygge og anleggsvirksomhet (F) som primært er kjøp av entreprenørtjenester, hovedsakelig fra bedrifter i Østfold, som bygger og vedlikeholder distribusjonsnett. I 2023 ble det kjøpt entreprenørtjenester for ca. 260 mill. NOK.

I kategorien forretningsmessig tjenesteyting (N) er kjøp og drift av IT-styringssystemer og konsulentbistand, som utgjør 37 mill. NOK pr. år og forsikringsvirksomhet (K), kjøp av finans tjenester, som utgjør 58 mill. NOK pr. år. De utvalgte leverandørene ble tilsendt et skjema med spørsmål rettet

mot håndtering og overholdelse av anstendige arbeidsforhold og overholdelse av menneskerettigheter.

Vi har ikke funnet forhold som tilsier at våre leverandører bryter med menneskerettighetene eller anstendige arbeidsforhold for egne ansatte eller arbeidere i verdikjeden i første ledd.

Leverandørene vi ikke har mottatt besvarelser eller mangelfull besvarelse fra følges opp.

Oppsummering av gjennomførte tiltak 2023 og plan for tiltak 2024 for å redusere risiko

Gjennomførte tiltak i 2023:

- Rapportering etter åpenhetsloven inngår i årshjulet ifm. øvrig årsrapportering
- Bærekraft er implementert i konsernets forretningsstrategi
- Det er innført et nytt system og nye prosesser for oppfølging av engasjement og medarbeidertilfredshet med ukentlige målinger
- I samarbeid med NAV tilbyr vi språk- og arbeidstrening til personer utenfor arbeidsmarkedet
- Norgesnett har oppdatert «Standardbetingelser for totalentrepriser»
- Norgesnett har kontrahert to rammeavtaler for kritisk materiell bl.a. SF6-gassfrie brytere
- HMS avvik blir fulgt opp med krav til handlingsplan for å lukke avviket samt gjennomføring av halvårlige HMS forum i regi av Norgesnett med preventiv informasjonsdeling

Plan for tiltak 2024

- Innarbeide og bevisstgjøre retningslinjer og rutiner for alle ansatte
- Oppdatere personalhåndbok i konsernet med relevante retningslinjer og rutiner
- Utarbeide en felles innkjøpspolicy for Fredrikstad Energi
- Kartlegge leverandører der varer og tjenester tilhører forsyningskjeder med høy risiko
- Dele innkjøpskompetanse og praksis for oppfølging av leverandører internt gjennom å opprette innkjøpsforum i konsernet
- Videreføre og utvikle skadeforebyggende tiltak
- Utvikle bærekrafts rapporteringen ihht. innføring av bærekrafts direktivet (CSRD)

Med disse tiltakene ønsker vi å styrke våre egne og underleverandørers selskaper i arbeidet med økt bevissthet i forhold til etterlevelse av kravene i åpenhetsloven.